

Lledoner de Sant Ponç de Corbera

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Placeta davant l'entrada al monestir de Sant Ponç.
Emplaçament: Vall de Sant Ponç. Barriada de l'Amunt

Coordenades:

Latitud: 41.401932021703
Longitud: 1.9120831346255
UTM Est (X): 409062
UTM Nord (Y): 4583948

Classificació

Número de fitxa: 08068 - 88
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Espècimen botànic
Estil / època: Contemporani
Segle: XVIII?- XIX ?
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Sembla mort. Els lledoners del costat ja tenen fulles i aquest no.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BPU
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Lloc d'importància comunitària
Observacions protecció: Pla Especial i catàleg del patrimoni arquitectònic i ambiental de Cervelló, 2017.
PEPAAC - 74
Data aprovació: dt., 02/05/2017 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Privada

Titular:

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

Fitxes associades:Jaciment arqueològic de l'església de Sant Ponç de CorberaMonestir de Sant Ponç de Corbera**Autoria de la fitxa**

Josep Maria Solias Arís - Kuanum

Data de registre de la

dt., 06/02/2024 - 23:53

fitxa:

Descripció

L'exemplar monumental de lledoner situat a l'entorn del monestir romànic de Sant Ponç de Corbera és un arbre que destaca pel seu imponent aspecte i la seva contribució al paisatge local. Amb una alçada aproximada de 8 metres, aquest lledoner ha estat una part integral del paisatge durant molts anys. Conegut botànicament com a *Celtis australis*, aquest arbre caducifoli pertany a la família *Cannabaceae*.

El lledoner és notable pel seu tronc ample, que presenta una escorça rugosa i grisenca a mesura que madura. Encara que aquest exemplar en particular té 8 metres d'alçada, els lledoners poden assolir alçades molt més considerables, superant sovint els 25 metres. Les seves branques es despleguen horitzontalment, formant una capçada rodona i densa que proporciona una ombra generosa.

Les fulles del lledoner són simples, alternes i ovades, amb vores dentades. Durant la temporada de creixement, aquestes fulles llueixen un verd brillant que, amb l'arribada de la tardor, es transforma en belles tonalitats groguenques abans de caure. Les flors del lledoner són petites i poc cridaneres, de color verdós, i es disposen en petites inflorescències que passen sovint desapercebudes.

Pel que fa als seus fruits, el lledoner produeix drupes globoses que varien en color des del taronja fins al vermellós quan maduren a la tardor. Aquestes drupes contenen una única llavor al seu interior. Encara que no són comestibles per als humans, aquestes drupes són apreciades per diverses espècies d'aus, que en fan el seu aliment.

L'aspecte majestuós del lledoner es manifesta en el seu tronc robust i la seva capçada àmplia, que ofereix ombra generosa i un refugi natural per a diverses formes de vida. La longevitat d'aquest arbre, així com la seva capacitat d'adaptar-se a diverses condicions climàtiques, fan que sigui un element destacat tant en paisatges urbans com rurals. La presència d'aquest lledoner al llarg dels anys ha contribuït significativament al valor històric i ecològic de l'àrea, especialment en el context del monestir romànic de Sant Ponç de Corbera.

Observacions:

Aquest lledoner ha estat durant molts anys una part integral del paisatge que envolta el cenobi, oferint ombra a les persones que participen en les diverses activitats organitzades a l'aire lliure. L'activitat cultural relacionada amb aquest monument natural es concentra en un aplec anual que té lloc cada segon diumenge de maig. Aquest esdeveniment ofereix una oportunitat única per als municipis i els visitants de connectar amb la bellesa i la història de l'indret.

A més d'aquest aplec, es fan visites organitzades una vegada al mes, permetent als interessats explorar de prop aquest espai i aprendre més sobre la seva importància històrica i ecològica. Aquestes activitats fomenten la valoració i preservació del patrimoni natural i cultural de la zona, i ajuden a crear consciència patrimonial sobre aquest espai.

Història

El cicle de vida del lledoner és molt llarg: més de sis-cents anys. La seva fusta tradicionalment s'ha fet servir, entre altres usos per a fer forques i mànecs de diverses eines de la pagesia. També acostuma a trobar-se a prop dels santuaris.

Resulta interessant la cita de l'estudi dialectal que es va fer l'any 1964 a Cervelló (ALDC). Existeix el registre de l'enquesta sobre la fusta de lledoner. L'informador, Florenci Armengol i Armengol, de seixanta-sis anys. Ell va proporcionar informació a les persones enquestadores i les dades van ser transcrites per J. Veny i L. Pons. La data de l'entrevista és el 9 de juliol de 1964.

El text descriu les utilitats de la fusta de lledoner a Cervelló. Es menciona que s'utilitzava per fer mànecs de macetes per picar, especialment pels ferrers i carreters, així com pels picapedrers que xafaven pedra. Això es deu al fet que és una fusta amb molta fibra que no es trenca fàcilment. També s'utilitzava per fer braços d'arada per als animals de llaurar, perquè, tot i que es pot doblegar, té una fibra molt resistent.

*Entrevista 107
La fusta de lledoner
(Cervelló)*

Només té dues utilitats: per fer mànecs de macetes, diéssim, de picar, els ferrers o carreters o abans quan s'usaven els que anaven a xafar pedra per les carreteres, aquells picapedrers, que xafaven la pedra, perquè és una fusta que no retrem,* té molta fibra; i després* també serveix pels operaris que fan braços d'arada pels animals de llaurar perquè, encara que es doblegui, té una fibra fantàstica.*

Bibliografia

AMB (2016) Text refós del pla especial i catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Cervelló. S.Ll. Àrea Metropolitana de Barcelona.

DIRECCIÓ GENERAL DE PATRIMONI NATURAL (1996). PEIN. Pla d'Espais d'Interès Natural. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient.

MARGALL, Meritxell; MIRALLES, Jordi. (2018) Diagnosi dels espais lliures - municipi de Cervelló. Informe tècnic. Barcelona: Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial SITXELL, Diputació de Barcelona.

VENY, Joan; PONS I GRIERA, Lúdia. (1998). Atles Lingüístic del domini del català. Etnotextos del català oriental. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística, V.

